

RAPORT DE ACTIVITATE 2023 INSTITUTUL DE IGIENĂ ȘI SĂNĂTATE PUBLICĂ VETERINARĂ

Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară, denumit în continuare I.I.S.P.V., este o instituție publică cu personalitate juridică, desemnată ca autoritate de referință la nivel național, care efectuează analiza probelor prelevate în cadrul controlului oficial și la cerere privind produsele alimentare hrana pentru animale, aflat în subordinea Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității veterinare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările și completările ulterioare și ale Hotărârii Guvernului României nr. 1415/2009 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și a unităților din subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, în conformitate cu ROF-ul, Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară îndeplinește atribuțiile și responsabilitățile de organism central de îndrumare tehnică și metodologică pentru analizele de laborator pe domeniul siguranței alimentare și controlul hranei pentru animale.

În cadrul I.I.S.P.V. sunt organizate 32 Laboratoare Naționale de Referință pe domeniul siguranței alimentare și a controlului hranei pentru animale.

În fiecare an I.I.S.P.V. își stabilește obiective care să concure la realizarea obiectivelor A.N.S.V.S.A., dar și la realizarea rolului institutului de a oferi un serviciu public de cea mai bună calitate pentru satisfacerea unei nevoi sociale generale, și anume siguranța alimentară.

Obiectivul I. "Organizarea activității de laborator în domeniul sanitar-veterinar pe întregul teritoriu al țării, după o concepție unitară, pentru asigurarea supravegherii și controlul aplicării și respectării reglementărilor în domeniul de competență al I.I.S.P.V."

- ✚ I.I.S.P.V. și-a menținut acreditarea în mod continuu din 2002 în conformitate cu cerințele ISO/CEI 17025, iar la data prezentului raport este acreditat RENAR pe un număr 121 domenii analitice necesare pentru îndeplinirea Programului de supraveghere, Planului Național de Control Reziduuri și a atribuțiilor de L.N.R., dar și pentru îndeplinirea statutului de Institut de Referință în domeniul siguranței alimentelor și hranei pentru animale;
- ✚ În vederea îmbunătățirii capacității de supraveghere și control al produselor alimentare și a hranei pentru animale, în urma colaborărilor cu organisme internaționale și pe baza recomandărilor EU-RL-urilor, opiniilor EFSA sau solicitărilor A.N.S.V.S.A., s-a urmărit în mod continuu ca I.I.S.P.V. să dezvolte în fiecare an metode noi, necesare operatorilor economici, pentru mediul de afaceri și/sau pentru siguranța consumatorului.
În 2023, institutul și-a dezvoltat portofoliului analitic prin implementarea a 4 metode noi și prin dezvoltarea a 4 metode deja utilizate/implementate, la care s-a extins domeniul de aplicare prin extindere de matrice sau compuși/analizi. Conform indicatorilor de performanță propuși (7 metode propuse pentru 2023) este o activitate realizată 142 %;
- ✚ I.I.S.P.V. a organizat 81 acțiuni de instruire pentru asigurarea pregătirii profesionale a specialiștilor care lucrează în cadrul D.S.V.S.A. și L.S.V.S.A. județene (33 instruirii) și în laboratoare private (48 instruirii), fiind o activitate realizată 367 %, raportat la indicii de performanță propuși pe 2023, respectiv 9 acțiuni de instruire -propușe în 2023- pentru specialiștii din cadrul L.S.V.S.A.-urilor județene;
- ✚ A efectuat 28 de acțiuni de auditare/îndrumare și control pentru 18 L.S.V.S.A.-uri județene, dintre care: 7 audituri pe domeniul Chimie și Radioactivitate, 9 audituri pe domeniul Microbiologie, 5 audituri pe domeniul Nutriție Animală și Contaminanți, 6 audituri pe domeniul Control Reziduuri și un

audit pe Calitate, fiind o activitate realizată 112 %, raportat la indicii de performanță propuși pe 2023, respectiv 25 acțiuni de auditare planificate pentru 2023;

- ✚ I.I.S.P.V. a răspuns în timp util la toate solicitările A.N.S.V.S.A. și a participat -prin specialiștii săi- în comisii tehnice de specialitate la 19 acțiuni de evaluare în vederea autorizării sanitar-veterinare, din care 2 L.S.V.S.A. și 17 laboratoare din afara rețelei sanitar-veterinare. Pentru cele 19 acțiuni de evaluare, au fost făcute 35 audituri tehnice, pe profiluri de activitate, astfel: 14 chimie/radioactivitate, 13 microbiologie, 5 pe profilul Nutriție Animală și 3 pentru Control Reziduuri. Pentru această activitate nu au fost stabiliți indicatori de performanță cuantificabili, propunându-ne, ca indicator de performanță, să răspundem în timp util la toate solicitările A.N.S.V.S.A., și din acest considerent apreciem această activitate ca realizată 100%;
- ✚ Institutul a participat, la solicitarea A.N.S.V.S.A., în comisii tehnice de specialitate la 10 acțiuni de control pentru laboratoarele din afara rețelei sanitar-veterinare de stat. Pentru cele 10 acțiuni de control au fost efectuate 15 evaluări tehnice: 9 profil microbiologie, 4 profil chimie și 2 pe profilul nutriție animală și contaminanți. Și această activitate o apreciem realizată 100%, având același indicator de performanță ca cel menționat mai sus;
- ✚ Tot la solicitarea A.N.S.V.S.A., specialiștii din I.I.S.P.V. au participat activ în comisii tehnice de specialitate/grupuri de lucru pentru elaborarea și/sau revizuirea unor acte normative, instrucțiuni tehnice;
- ✚ Specialiștii din cadrul I.I.S.P.V. au participat la 70 forme de instruire (cursuri, workshop-uri, reuniuni, simpozioane, întâlniri de lucru), din care 31 instruiți externe organizate de EURL, EC-DG.SANTE, Eurachem/ AOAC-E, Los Alamos Național Laboratory, IFIN-HH și 39 de instruiți interne care au vizat în mod special difuzarea "în cascadă", către ceilalți specialiști, a informațiilor și cunoștințelor dobândite în urma instruirilor realizate de către laboratoarele europene de referință (EURL);
- ✚ Specialiștii din cadrul I.I.S.P.V. au transmis rezultate pentru 269 probe test, care au făcut obiectul testelor de competență, organizate de EU-RL (203), DRRR-Germania (28), Actalia -Franta (10), LGC-UK (8), FAPAS-UK (7), Progetto Trieste-Italia (7), SCHEMA - Grecia (6) - iar performanța obținută pentru acestea, a fost satisfăcătoare;
- ✚ I.I.S.P.V. a organizat 27 scheme de intercomparare pentru testarea competenței personalului de la L.S.V.S.A.-uri, față de cele 21 propuse, rezultând o realizare a indicilor de performanță de 128 %;
- ✚ Totodată, în 2023, I.I.S.P.V. a organizat 9 scheme de intercomparare laboratoare (teste interlaborator) pentru alte laboratoare din domeniul de activitate al I.I.S.P.V. (laboratoare private și uzinale);
- ✚ Precizăm că, în anul 2023, I.I.S.P.V. a fost auditat direct sau a participat indirect (pregătire materiale, furnizare informații, dovezi, completare pre-chestionare), la desfășurarea a **6 misiuni de audit extern** efectuate de: (1) RENAR, (4) DG(SANTE) și (1) Curtea de Conturi, astfel:
 - RENAR → audit efectuat în perioade 18.10-01.11.2023 pentru supraveghere, finalizat fără nici o neconformitate;
 - Misiunea DG (SANTE) 2023-7725 privind evaluarea sistemelor de control existente care reglementează cerințele de igienă la sacrificarea animalelor și la inspecția cărnii roșii și cea de pasăre (igiena sacrificării și inspecția cărnii pentru următoarele specii: bovine, ovine, porcine și păsări);
 - Misiunea DG (SANTE) 2023-7768 de evaluare a sistemului de control oficial în domeniile producției și comercializării moluștelor bivalve vii;
 - Misiunea IVSAH (Serviciile Veterinare și pentru Sănătatea Animalelor din ISRAEL) de audit a sistemului național de control oficial al cărnii bovine și ovine pentru export ISRAEL;
 - Misiunea de verificare a Direcției Generale pentru Energie, Direcția D, D.3 - „Protecția împotriva Radiațiilor și securitatea nucleară (DG ENER, Directorat D - nuclear Safety and ITER, D.3 Radiation protection and nuclear safety) pentru îndeplinirea cerințelor impuse României în ceea ce privește radioprotecția și securitatea nucleară, în conformitate cu Art 35 Euratom
 - Curtea de Conturi → audit efectuat în 2023 la nivel de A.N.S.V.S.A. și structuri teritoriale, incluzând și I.I.S.P.V. Tema acțiunii: Audit financiar asupra contului anual de execuție a bugetului de stat încheiat pe anul 2022 efectuat la A.N.S.V.S.A. și structuri subordonate.

- ✚ Compartimentul Managementul Calității din cadrul I.I.S.P.V. a desfășurat, în anul 2023, 5 misiuni de audit intern, astfel: câte un audit pentru fiecare serviciu tehnic și un audit privind utilizarea sistemului informatic ATLASvetLIMS pentru Cererile de Analiză introduse în anul precedent (2022).
- ✚ Compartimentul de Audit Intern din cadrul I.I.S.P.V. a desfășurat, în anul 2023, 9 misiuni de audit intern, astfel: 3 audituri la serviciul Economic și Administrativ, 2 audituri la Biroul Juridic și Resurse Umane și 4 audituri la serviciile tehnice (câte un audit pentru fiecare serviciu tehnic).

Obiectivul II. "Participarea la realizarea siguranței alimentelor și a hranei pentru animale, de la producerea materiilor prime până la distribuirea alimentelor către consumator și asigurarea unui nivel înalt de protecție a vieții și sănătății umane și animale".

- ✚ Au fost recepționate și analizate 9173 cereri de analiză, cu 19464 unități de probe (eșantioane), pentru care s-au efectuat 24126 de teste. Din cele 19464 unități de probe, 15106 au fost analizate în control oficial (pentru care s-au efectuat 17810 teste) iar 4358 unități de probe au fost analizate contra cost, la cererea operatorilor economici, pentru care s-au efectuat 6316 teste
- ✚ Au fost încasați din analize de laborator 1.151.400 lei, fiind înregistrată o creștere de 19,9% comparativ cu media încasărilor pe ultimii 3 ani (2020-2022), respectiv 960084,33 lei.
- ✚ Au fost efectuate teste de confirmare pentru probe cu rezultat prezumtiv pozitiv, tipizare/ identificare specie și testarea susceptibilității la antimicrobiene pentru tulpini patogene/ larve izolate de către L.S.V.S.A. județene / laboratoare sanitar-veterinare private în cadrul I.I.S.P.V., astfel:
 - 956 teste pentru tipizare tulpini, din care 613 pentru tulpini de Salmonella spp. (18 tulpini fiind Salmonella Typhimurium monofazic prezent), 101 pentru tulpini de Escherichia coli, 242 pentru tulpini de Listeria spp.;
 - 263 teste pentru testarea sensibilității la antimicrobiene (AMR), din care: 43 tulpini bacteriene Escherichia coli (în cadrul programului AMR ESBL), 213 tulpini bacteriene de Salmonella spp. (în cadrul programului AMR Salmonella), 7 tulpini bacteriene de Campylobacter spp. (în cadrul programului AMR Campylobacter).
 - 92 teste pentru identificarea speciei de Trichinella spp.;
 - 13 teste pe tulpini de Staphilococ spp. izolate din brânzeturi pentru confirmare enterotoxină stafilococică prin detecția genelor codificatoare de enterotoxină stafilococică (tehnica PCR);
 - 22 teste pe probe de conserve /alimente gata de consum pentru confirmare toxină botulinică;
 - 2 teste pentru confirmare antibiotice/enrofloxacină (enrofloxacin+ciprofloxacin)/probe de ouă;
 - 2 teste pentru confirmare Plumb / o probă de țesut muscular (mistreț) și o probă de ficat ovină;
 - 24 teste pentru confirmare Cadmiu/probe de ficat și rinichi de cabalină;
 - 20 teste pentru confirmare aflatoxina B1 /probe de furaje.
- ✚ În cursul anului 2023, conform reglementărilor europene și naționale de aplicare a Sistemului Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje, cu privire la schimbul rapid de informații a riscurilor prezentate de alimente sau de furaje pentru sănătatea umană, au fost transmise punctelor de contact SRAAF județene precum și punctului național SRAFF (pe adresa de e-mail rasff@ansvsa.ro), un total de 534 de notificări, din care:
 - 239 informări pentru 371 probe neconforme provenite din prelevări în cadrul Programului de Supraveghere și a programelor de autocontrol al operatorilor economici;
 - 295 de informări, ca urmare a activității de tipizare tulpini (966 tulpini) și confirmări rezultate probe (53 probe) provenite de la D.S.V.S.A.-urile județene și/sau laboratoarele particulare.
- ✚ În cursul anului 2023, specialiștii I.I.S.P.V. au fost implicați activ în activitatea de monitorizare și realizarea Planurilor de control coordonate elaborate și dispuse de A.N.S.V.S.A., I.I.S.P.V. fiind desemnat să analizeze probele prelevate, astfel:
 1. Planul de control coordonat pentru monitorizarea rezistenței antimicrobiene a bacteriilor zoonotice (Escherichia coli sintetizatoare de ESBL, AmpC și carbapenemaze și Escherichia coli comensal), la speciile de suine și bovine în anul 2023, conform Deciziei CE 1729/2020;

2. Planul de control conform N.S. A.N.S.V.S.A. nr. 8832 (25341)/15.02.2023 - când, în perioada februarie- iunie 2023, s-a desfășurat un „control oficial intensificat pentru determinarea polenului la mierea de import, origine China și Turcia (suspiciunea utilizării unor practici frauduloase cu siropuri de zaharuri);
3. Planul tematic conform N.S. A.N.S.V.S.A. nr. 8856 (25468)/06.03.2023, derulat în perioada 07.03-07.05.2023, privind „intensificarea controalelor oficiale la transporturile de produse alimentare și hrană pentru animale provenite din zonele situate la granița de nord, nord - est și est a României, afectate de conflictul din Ucraina”;
4. Planul de control conform N.S. A.N.S.V.S.A. 8932 /26080/ 30.05.2023 privind controale oficiale mixte, A.N.S.V.S.A. în colaborare cu IGPR, în domeniul siguranței alimentelor de origine nonanimală;
5. Planul de control conform N.S. A.N.S.V.S.A. nr. 8966 (26290) /29.06.2023 derulat în perioada 03.07 - 28.07.2023, vizând „Organizarea controalelor oficiale pentru verificarea modului de respectare, de către operatorii din sectorul alimentar, a condițiilor sanitare veterinare referitoare la producerea cărnii proaspete de pasăre, destinate comercializării către consumatorul final;
6. Planul tematic conform N.S. A.N.S.V.S.A. nr. 9016 (26697) /06.09.2023, derulat în perioada 11.09.-03.11.2023 privind „organizarea de controale oficiale tematice în vederea prevenirii utilizării unor practici frauduloase în ceea ce privește produsele lactate prin substituirea speciei de proveniență a laptelui”.
7. Planul tematic conform N.S. A.N.S.V.S.A. nr. 9025 (26752)/15.09.2023, derulat în perioada 18.09.-29.09.2023 privind „intensificarea controalelor oficiale la operatorii din domeniul alimentelor (de origine animală și nonanimalieră) și al hranei pentru animale provenite din țări terțe, inclusiv Ucraina”;
8. Planul tematic conform N.S. A.N.S.V.S.A. nr. 9031 (26797)/ 21.09.2023, derulat în perioada 25.09.-30.10.2023 privind „controale oficiale intensificate pentru verificarea cerințelor privind semințele de cânepă, semințele de mac, produsele derivate din acestea, precum și folosirea ilegală a substanțelor psihoactive, psihotrope și stupefiante în produsele alimentare de origine non-animală”;
9. Programul Național de monitorizare a alimentelor tratate cu radiații ionizante, finanțat de Ministerul Sănătății Publice, în cadrul căruia au fost analizate de către I.I.S.P.V., probe de condimente, vegetale deshidratate, plante aromatice sau ceaiuri recoltate din magazine de retail din toate județele țării.

Răspunzând la toate cererile de analiză adresate institutului și realizând toate activitățile propuse apreciem obiectivul II realizat 100%.

Obiectivul III ”Gestionarea și utilizarea în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate a tuturor resurselor I.I.S.P.V.”

În vederea realizării acestui obiectiv au fost desfășurate multiple activități, din care menționăm pe cele mai relevante:

- au fost stabilite obiectivele generale pentru anul 2023 în concordanță cu misiunea I.I.S.P.V., obiectivele specifice în conformitate cu legile, regulamentele și politicile elaborate precum și activitățile necesare îndeplinirii acestora;
- au fost realizate, conform planificării, activitățile cuprinse în Programul de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial.
- s-a elaborat proiectul de buget și s-au respectat cele 4 faze ale exercițiului bugetar: angajarea, lichidare, ordonanțarea și plata cheltuielilor;
- s-au desfășurat toate activitățile necesare pentru un management eficient al raporturilor de serviciu/muncă;
- pentru îmbunătățirea capacității analitice a institutului, în 2023, au fost achiziționate 14 echipamente noi, ultraperformante, capabile să atingă limite de detecție cerute de standardele de metodă;
- pentru a se asigura o gestionare și utilizare în condiții de economicitate/eficiență și eficacitate a resurselor I.I.S.P.V., s-a acordat o atenție deosebită procedurilor de achiziție astfel încât să permită achiziții la prețul cel mai mic, dar cu păstrarea cerințelor de calitate/conformitate cerute prin specificațiile tehnice.

Referitor la **Obiectivul IV. "Dezvoltarea cooperării cu autoritățile naționale, autoritățile/instituțiile din statele membre și internaționale, în domeniul de competență al I.I.S.P.V."** precizăm că și acest obiectiv este realizat 100%, întrucât în calitate de furnizor unic de date în domeniul siguranței alimentare și a hranei pentru animale, institutul a comunicat la termenele stabilite raportările și/sau informațiile solicitate, către: Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor (E.F.S.A.), I.S.A.M.M. (Information System for Agricultural Market Management and Monitoring), A.N.S.V.S.A..

Pentru menținerea I.I.S.P.V.-ului în rândul instituțiilor de top, dar și pentru a participa la conștientizarea societății civile cu privire la rolul și importanța serviciilor veterinare din România, institutul s-a implicat în proiecte de cercetare care să aducă plusvaloare instituției și autorității sanitar- veterinare centrale, respectiv A.N.S.V.S.A.-ului.

Exemple:

- ✓ Proiectul ADER 16.1.2 "Cercetări privind elaborarea unei scheme de certificare pe lanțul alimentar conform conceptului One Health" (participare în colaborare cu Institutul de Bioresurse Alimentare - în derulare - perioada 2023-2026);
- ✓ Proiectul ADER 10.1.2. - Cercetări privind particularitățile evolutive ale tulpinii de virus gripal și elaborarea unor produse de tip imunoprofilactic utilizabile în controlul gripei aviare și al factorilor de risc epidemiologic în România (participare în colaborare cu I.D.S.A. - în derulare perioada 2023-2026);
- ✓ Proiectul ADER 10.1.1. - Cercetări privind elaborarea unor produse de tip imunoprofilactic și biocide, utilizabile în controlul pestei porcine africane și al factorilor de risc epidemiologic în România (participare în colaborare cu I.D.S.A. - în derulare perioada 2023/2024 -2026);
- ✓ Proiectul ROM5010 - Îmbunătățirea siguranței alimentare și a calității protecției consumatorilor - finanțare IAEA (Internațional Atomic Energy Agency), participare în colaborare cu A.N.S.V.S.A., perioada derulării 2022-2025;
- ✓ Proiectul RER5029 - Îmbunătățirea siguranței alimentare prin detectarea timpurie a agenților patogeni microbieni, intrat la finanțare în 2024/ IAEA (Internațional Atomic Energy Agency) participare în colaborare cu A.N.S.V.S.A., perioada derulării 2024-2025.

Având în vedere realizările înregistrate în cursul anului 2023, apreciem că misiunea I.I.S.P.V. de a oferi un serviciu public de cea mai bună calitate pentru satisfacerea unei nevoi sociale generale, și anume realizarea siguranței alimentelor și protecția consumatorului, a fost îndeplinită în condiții de eficiență economică.

